

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 grudnia 1998 r.

w sprawie określenia minimalnej wielkości środków własnych domu maklerskiego oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych.

Na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754 i Nr 141, poz. 945 oraz z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimalną wielkość środków własnych domu maklerskiego, w zależności od zakresu zezwolenia, zwanych dalej „środkami własnymi na prowadzenie działalności”,
- 2) minimalną wielkość środków własnych domu maklerskiego, w zależności od rozmiarów działalności domu maklerskiego, zwanych dalej „kapitałem netto”,
- 3) maksymalną wysokość zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek i wyemitowanych przez dom maklerski dłużnych papierów wartościowych w stosunku do wielkości środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w pkt 1.

2. Przez środki własne na prowadzenie działalności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się w pełni opłaconą część kapitału akcyjnego spółki akcyjnej.

§ 2. 1. Środki własne na prowadzenie działalności powinny wynosić, z zastrzeżeniem § 3, nie mniej niż:

- 1) 2 000 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie:

- a) oferowania papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej,
- b) nabywania lub zbywania papierów wartościowych na cudzy rachunek, na zasadach określonych w art. 34 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754 i Nr 141, poz. 945 oraz z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715), zwanej dalej „ustawą”,
- c) zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie,
- d) doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
- e) prowadzenia rachunków papierów wartościowych oraz rachunków pieniężnych służących do ich obsługi,
- f) pośrednictwa w nabywaniu lub zbywaniu papierów wartościowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych,
- g) podejmowania czynności faktycznych i prawnych, których celem jest doprowadzenie do objęcia lub nabycia przez zleceniodawcę papierów wartościowych nie dopuszczonych do publicznego obrotu oraz innych czynności związanych z obrotem takimi papierami,
- h) podejmowania czynności związanych z obsługą towarzystw funduszy powierniczych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, funduszy in-

westycyjnych oraz towarzystw emerytalnych i funduszy emerytalnych,

- i) dokonywania czynności związanych z obrotem prawami majątkowymi nie będącymi papierami wartościowymi,
- 2) 250 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia wyłącznie na prowadzenie doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi,
- 3) 1 500 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia wyłącznie na zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie,
- 4) 1 500 000 zł — w przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia wyłącznie na zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie oraz doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi.

2. W przypadku posiadania przez dom maklerski zezwolenia, niezależnie od uzyskanych zezwoleń, o których mowa w ust. 1, na prowadzenie działalności polegającej na nabywaniu lub zbywaniu papierów wartościowych na własny rachunek w celu realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego, środki własne powinny wynosić nie mniej niż 4.000.000 zł.

§ 3. Jedna trzecia środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, powinna być nie mniejsza niż różnica między sumą nie pokrytej straty z lat ubiegłych i straty z bieżącej działalności a sumą kapitału zapasowego i kapitałów rezerwowych.

§ 4. Wysokość kapitału netto, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 2, określonego zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, nie może być, z zastrzeżeniem § 5, mniejsza niż:

- 1) 150 000 zł — w przypadku prowadzenia działalności określonej w § 2 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2,
- 2) 20 000 zł — w przypadku prowadzenia działalności określonej w § 2 ust. 1 pkt 2.

§ 5. Dom maklerski jest obowiązany posiadać kapitał netto w wysokości zapewniającej utrzymanie:

- 1) stopy zabezpieczenia i wskaźnika należności na poziomie określonym w rozporządzeniu, obliczonych zgodnie z załącznikami nr 2 i 3 do rozporządzenia,
- 2) bieżącego poziomu zaangażowania, obliczonego zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia, w wysokości równej lub niższej od maksymalnego poziomu zaangażowania.

§ 6. 1. Stopa zabezpieczenia nie może wynosić, z zastrzeżeniem ust. 2, mniej niż 8%.

2. W ciągu pierwszego roku prowadzenia działalności maklerskiej stopa zabezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może wynosić mniej niż 14%.

§ 7. Wskaźnik należności liczony w sytuacji, gdy bieżąca wysokość kapitału netto jest większa od minimalnej wysokości kapitału netto, o której mowa w § 4, powinien wynosić nie więcej niż 3.

§ 8. 1. Maksymalny poziom zaangażowania domu maklerskiego ustala się jako:

- 1) osiemdziesięciokrotność bieżącego kapitału netto — w pierwszym roku działalności,

2) stukrotność bieżącego kapitału netto — w drugim roku działalności,

3) studziesięciokrotność bieżącego kapitału netto — w trzecim roku i następnych latach działalności.

2. W przypadku domu maklerskiego, powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej domów maklerskich, na potrzeby obliczania maksymalnego poziomu zaangażowania, za początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej uważa się:

- 1) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez dom maklerski posiadający w chwili łączenia największy kapitał własny,
- 2) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez dom maklerski dłużej prowadzący działalność maklerską — w przypadku gdy kapitały własne łączących się domów maklerskich są równe.

3. Sposoby określenia terminów, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przy obliczaniu stopy zabezpieczenia.

§ 9. Środki własne na prowadzenie działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, nie mogą wynosić mniej niż 1/4 sumy limitów maksymalnej wysokości należności domu maklerskiego od klientów z tytułu zawartych transakcji, przyznanych poszczególnym klientom przez dom maklerski.

§ 10. 1. Bieżącą wysokość kapitału netto, stopę zabezpieczenia, wskaźnik należności oraz maksymalny i bieżący poziom zaangażowania dom maklerski ustala na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

2. O każdorazowym niedotrzymaniu wymaganej minimalnej wysokości kapitału netto, stopy zabezpieczenia, przekroczeniu wskaźnika należności lub maksymalnego poziomu zaangażowania dom maklerski niezwłocznie powiadamia Komisję Papierów Wartościowych i Giełd.

§ 11. Relację, o której mowa w § 3, dom maklerski wylicza raz w miesiącu — według stanu na ostatni dzień roboczy danego miesiąca.

§ 12. Wyceny instrumentów finansowych, o których mowa w § 1 pkt 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia, oraz instrumentów finansowych klientów dokonuje się zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach określających szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich.

§ 13. Wysokość zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych nie może przekroczyć trzykrotności środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1.

§ 14. Domy maklerskie, które przed dniem wejścia w życie rozporządzenia otrzymały zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej, są obowiązane dostosować wysokość środków własnych do wymogów rozporządzenia — w terminie 3 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 22 grudnia 1998 r. (poz. 1156)

Załącznik nr 1

SPOSÓB OBLICZANIA KAPITAŁU NETTO

§ 1. Kapitał netto równa się sumie kapitału własnego, wynikającego z rozrachunków rynkowych wyniku na otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycjach kontraktów terminowych oraz zobowiązań podporządkowanych, pomniejszonej o:

- 1) wartość udzielonych gwarancji, poręczeń, kaucji, zabezpieczeń i pożyczek, z wyłączeniem pożyczek środków pieniężnych na zakup papierów wartościowych oraz pożyczek papierów wartościowych udzielanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) wynikającą z umowy wartość papierów wartościowych, które są przedmiotem zobowiązania do ich nabycia, przemnożoną przez wagę 0,6 — w przypadku zawarcia umowy o subemisję inwestycyjną,
- 3) wartość aktywów o niskiej płynności,
- 4) wartość instrumentów finansowych, będących własnością domu maklerskiego, przemnożoną przez odpowiadające im wagi, z wyłączeniem papierów wartościowych stanowiących przedmiot wymaganych depozytów zabezpieczających dla otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji kontraktów terminowych oraz stanowiących przedmiot wymaganego depozytu zabezpieczającego dla każdej otwartej pozycji wystawcy opcji lub warrantu,
- 5) bieżącą kwotę środków pieniężnych i wartość papierów wartościowych stanowiących wymagane depozyty zabezpieczające dla otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji kontraktów terminowych,
- 6) bieżącą kwotę środków pieniężnych i wartość papierów wartościowych stanowiących wymagany depozyt zabezpieczający — dla każdej otwartej pozycji wystawcy opcji lub warrantu.

§ 2. 1. Zobowiązaniami podporządkowanymi są zobowiązania, których okres wymagalności, w momencie ich powstania, jest dłuższy niż trzy lata i co do których wierzyciel zobowiązał się nieodwołalnie do tego, aby w razie otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości podmiotu prowadzącego dom maklerski jego roszczenia zostały zaspokojone w ostatniej kolejności.

2. Umowa pożyczki, w której wyniku powstają zobowiązania podporządkowane, nie może przewidywać zabezpieczeń zwrotu pożyczki udzielonych przez dom maklerski ani dopuszczać możliwości odstąpienia od niej przed upływem okresu wymagalności.

3. Wielkość zobowiązań podporządkowanych, uwzględnianych w rachunku kapitału netto, nie może być wyższa od:

- 1) 2/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest dłuższy niż jeden rok, lecz nie dłuższy niż dwa lata,

- 2) 1/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest nie dłuższy niż jeden rok.

4. Dom maklerski nie może zaliczyć zobowiązań podporządkowanych do kapitału netto w sytuacji, gdy zgodnie z danymi zawartymi w ostatnim sporządzonym przed dniem powstania tych zobowiązań sprawozdaniu miesięcznym, o którym mowa w przepisach określających zakres, tryb, formę oraz terminy dostarczania innych niż wymienione w art. 48 ustawy informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych — 1/8 środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, jest mniejsza od różnicy między sumą nie pokrytej straty z lat ubiegłych i straty netto z bieżącej działalności a sumą kapitału zapasowego i kapitałów rezerwowych.

§ 3. Kapitał własny określony jest według zasad ustalonych w odrębnych przepisach określających szczególne zasady rachunkowości, w tym również wzory składników sprawozdań finansowych oraz odpowiednio skonsolidowanych sprawozdań finansowych domów maklerskich.

§ 4. Aktywami o niskiej płynności są:

- 1) środki trwałe, z zastrzeżeniem § 5,
- 2) wartości niematerialne i prawne,
- 3) rozliczenia międzyokresowe czynne,
- 4) należności przeterminowane, sporne lub dochodzone na drodze sądowej nie objęte rezerwami, w tym przeterminowane należności od klientów z tytułu zawartych transakcji na papierach wartościowych w imieniu własnym, lecz na rachunek dającego zlecenie,
- 5) weksle, z wyjątkiem weksli własnych wystawianych przez bank lub weksli, w stosunku do których bank pełni rolę indosanta, akceptanta lub poręczyciela — do wysokości poręczenia.

§ 5. 1. Do środków trwałych, o których mowa w § 4 pkt 1, nie zalicza się środków trwałych posiadanych na podstawie umów najmu lub dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, zaliczanych do majątku domu maklerskiego.

2. W przypadku zespołów komputerowych zaliczanych do środków trwałych, suma kapitału własnego oraz zobowiązań podporządkowanych, o których mowa w § 2, zostaje pomniejszona o wartość tych zespołów przemnożoną przez odpowiadającą im wagę 0,4.

§ 6. 1. Poniższym instrumentom finansowym odpowiadają następujące wagi:

- 1) akcjom notowanym na rynku regulowanym — waga 0,3,

- 2) akcjom lub obligacjom objętym w wyniku umowy o subemisję inwestycyjną — waga 0,6 do dnia pierwszego notowania na rynku regulowanym,
- 3) akcjom lub obligacjom objętym w wyniku umowy o subemisję usługową — waga 0,4 do dnia pierwszego notowania na rynku regulowanym,
- 4) innym akcjom — waga 1,0,
- 5) obligacjom notowanym na rynku regulowanym, zabezpieczonym całkowicie, wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski — waga 0,1,
- 6) obligacjom notowanym na rynku regulowanym, nie zabezpieczonym, wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski — waga 0,3,
- 7) innym obligacjom — waga 1,0,
- 8) dłużnym papierom wartościowym wyemitowanym przez Skarb Państwa — waga 0,05,
- 9) dłużnym papierom wartościowym wyemitowanym przez Narodowy Bank Polski — waga 0,05,
- 10) innym instrumentom finansowym — waga 1,0.

2. Wagi, o których mowa w ust. 1, mają zastosowanie do instrumentów finansowych nabytych na własny rachunek w celu realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego albo umów o subemisję inwestycyjne lub usługowe; do akcji i obligacji notowanych na rynku regulowanym, nabytych w innych celach, stosuje się wagę 0,8, z wyłączeniem dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski, wobec których stosuje się wagi określone w ust. 1 pkt 8 i 9.

Załącznik nr 2

SPOSÓB OBLICZANIA STOPY ZABEZPIECZENIA

§ 1. Stopa zabezpieczenia jest obliczana następująco: $(\text{kapitał netto} : \text{zobowiązania łączne}) \times 100\%$.

§ 2. 1. Zobowiązania łączne, o których mowa w § 1, są równe zobowiązaniom ogółem pomniejszonym o:

- 1) pożyczki zabezpieczone,
- 2) zobowiązania wobec akcjonariuszy powstałe w wyniku objęcia i optacenia przez nich akcji,
- 3) zobowiązania z tytułu wpłat na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub w publicznym obrocie pierwotnym, wyłącznie w przypadku zawarcia odpowiedniej umowy z bankiem, w którym znajdować się będzie zablokowany rachunek środków pieniężnych klientów z wpłatami na akcje,
- 4) zobowiązania podporządkowane.

2. Przez pożyczki zabezpieczone należy rozumieć pożyczki, dla których zostało prawnie ustalone zabezpieczenie (poręczenie) na majątku strony trzeciej (poręczyciela), obejmujące całą sumę pożyczki.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1 pkt 3, powinna zawierać w szczególności wskazanie rachunku bankowego, na którym lokowane będą środki klientów pochodzące z wpłat na akcje, postanowienie o niewypłaconiu, wykorzystaniu lub dysponowaniu w jakikolwiek sposób, przez dom maklerski, środkami znajdującymi się na tym rachunku oraz zapewnienie, że po prawomocnym zarejestrowaniu oferowanych akcji przez sąd rejestrowy środki pieniężne zostaną bezwarunkowo wypłacone na rzecz emitenta, a wszelkie nadpłacone kwoty, w przypadku nadsubskrypcji, zwrócone klientom.

4. Zobowiązaniami podporządkowanymi, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są zobowiązania, których okres wymagalności, w momencie ich powstania, jest dłuższy niż trzy lata i co do których wierzyciel zobowiązał się nieodwołalnie do tego, aby w razie otwarcia likwi-

dacji lub ogłoszenia upadłości podmiotu prowadzącego dom maklerski jego roszczenia zostały zaspokojone w ostatniej kolejności.

5. Umowa pożyczki, w której wyniku powstają zobowiązania podporządkowane, nie może przewidywać zabezpieczeń zwrotu pożyczki udzielonych przez dom maklerski ani dopuszczać możliwości odstąpienia od niej przed upływem okresu wymagalności.

6. Wielkość zobowiązań podporządkowanych, uwzględnianych w rachunku zobowiązań łącznych, nie może być wyższa od:

- 1) 2/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest dłuższy niż jeden rok, lecz nie dłuższy niż dwa lata,
- 2) 1/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest nie dłuższy niż jeden rok.

7. Dom maklerski nie może pomniejszyć zobowiązań łącznych o zobowiązania podporządkowane w sytuacji, gdy zgodnie z danymi zawartymi w ostatnim sporządzonym przed dniem powstania tych zobowiązań sprawozdaniu miesięcznym, o którym mowa w przepisach określających zakres, tryb, formę oraz terminy dostarczania innych niż wymienione w art. 48 ustawy informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych — 1/8 środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, jest mniejsza od różnicy między sumą nie pokrytej straty z lat ubiegłych i straty netto z bieżącej działalności a sumą kapitału zapasowego i kapitałów rezerwowych.

Załącznik nr 3

SPOSÓB OBLICZANIA WSKAŹNIKA NALEŻNOŚCI

Wskaźnik należności oblicza się według następującego wzoru:

$$WN = (N - Z) / (KN - MKN) \text{ przy } KN > MKN$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WN — wskaźnik należności,

N — należności od klientów z tytułu zawartych w imieniu domu maklerskiego transakcji na rachunek klientów nie opłaconych przez klientów,

Z — zabezpieczenia zawartych w imieniu domu maklerskiego transakcji na rachunek klientów nie opłaconych przez klientów,

KN — bieżąca wysokość kapitału netto,

MKN — minimalna wielkość kapitału netto, o której mowa w § 4 rozporządzenia.

Załącznik nr 4

SPOSÓB OBLICZANIA BIEŻĄCEGO POZIOMU ZAANGAŻOWANIA

Bieżący poziom zaangażowania jest obliczony według następującego wzoru:

$$BPZ = \sum_{i=1}^n (p_i \times m_i) + \sum_{j=1}^k d_j$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

BPZ — bieżący poziom zaangażowania,

p_i — wartość i-tego instrumentu finansowego,

m_i — liczba i-tego instrumentu finansowego klientów, z wyjątkiem instrumentów finansowych dopuszczonych do publicznego obrotu, zewidencjonowanych na rachunkach, o których mowa art. 9 ust. 2 ustawy,

d_j — środki pieniężne j-tego klienta,

j — 1... k — klienci,

i — 1 ... n — instrumenty finansowe.